

UMOWA Nr (WZÓR) /2016

zawarta w dniu.....2016r. w Urzędzie Gminy Proszowice, pomiędzy Gminą i Miastem Proszowice z siedzibą w ul. 3 maja 72, 32-100 Proszowice , NIP 682-10-90-177, REGON 351556033 zwaną dalej ZAMAWIAJĄCYM, reprezentowaną przez: .....

z kontrasygnatą Skarbnika Gminy .....

a firmą:

.....,

reprezentowanym przez:.....

zwanym dalej WYKONAWCĄ, została zawarta umowa o treści następującej:

Podstawę zawarcia umowy stanowi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015, poz. 2164

§ 1. Zakres Umowy

1. Na podstawie rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty polegające na:

Termomodernizacja budynku – ocieplenie przegród zewnętrznych i wymiana stolarki – ul. Szpitalna 3 w Proszowicach, w zakresie szczegółowo określonym w ofercie Wykonawcy , kosztorysie ofertowym, Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia , specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót oraz dokumentacji projektowej , stanowiących załączniki do niniejszej umowy, a Zamawiający zobowiązuje się do przekazania miejsca wykonania robót budowlanych oraz ich odebrania i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

2. Przedmiot umowy wykonany zostanie z materiałów dostarczonych przez Wykonawcę.
3. Materiały, o których mowa w ust. 2, powinny odpowiadać co do jakości wymaganiom określonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2014 r. poz. 883) oraz wymaganiom określonym w Specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót.
4. Wykonawca zobowiązany jest przed wbudowaniem materiałów przez siebie dostarczanych uzyskać od Zamawiającego (Inspektora nadzoru) zatwierdzenie zastosowania tych materiałów przedkładając próbki oraz okazując dokumenty wymagane ustawą Prawo Budowlane potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w pkt. 3.
5. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz usług zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i usług zapewniających należyte wykonanie przedmiotu zamówienia

§ 2. Terminy

1. Termin przekazania terenu budowy: 7 dni od daty zawarcia niniejszej umowy .
2. Termin rozpoczęcia robót będących przedmiotem Umowy ustali Inspektor Nadzoru.
3. Wykonawca wykona przedmiot niniejszej umowy określony w§1 w terminie do dnia 28.02.2017r, licząc od daty podpisania umowy..
4. Odbiór ostateczny robót będzie dokonany po ich wykonaniu i pisemnym zgłoszeniu gotowości do odbioru przez Wykonawcę,, w ciągu 14 dni od daty potwierdzenia przez Inspektora nadzoru zakończenia robót.
5. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od Wykonawcy, skutkujących niemożnością dotrzymania terminu określonego w ust. 3, termin ten może ulec przedłużeniu, nie więcej jednak niż o czas trwania tych okoliczności.

§ 3. Wynagrodzenie

1. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy określonego w § 1 strony ustalają zgodnie z ofertą Wykonawcy na kwotę:

brutto:..... zł

(słownie:.....), w tym.....% podatek

VAT:.....zł

(słownie:.....),

w oparciu o kosztorys ofertowy sporządzony metodą kalkulacji uproszczonej.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 zostało wyliczone w oparciu o kosztorys ofertowy sporządzony metodą kalkulacji uproszczonej.

3. Za wykonanie robót stanowiących przedmiot niniejszej umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie wynikające z ilości robót faktycznie wykonanych i odebranych przez Zamawiającego oraz cen jednostkowych podanych w kosztorysie ofertowym.
4. W przypadku zmiany przez władzę ustawodawczą określonej w ust. 1. procentowej stawki podatku VAT, kwota brutto wynagrodzenia zostanie aneksem do niniejszej umowy odpowiednio dostosowana.

§ 4 . Zapłata wynagrodzenia

1. Należne Wykonawcy wynagrodzenie płatne będzie przelewem w terminie 21 dni ,na podstawie faktury VAT. Faktura powinna być wystawiona na adres Zamawiającego podany na wstępie.
2. Podstawą do wystawienia faktury VAT jest protokół odbioru wykonanych robót .
3. Wykonawca załączy do faktury kosztorys powykonawczy, potwierdzony i sprawdzony przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.
4. Rozliczenie końcowe za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę w oparciu o protokół odbioru ostatecznego przedmiotu umowy, na kwotę ustaloną w dołączonym do faktury zestawieniu wartości faktycznie wykonanych robót sporządzonym przez Wykonawcę. Dołączone do faktury zestawienie wartości wykonanych robót musi być sprawdzone przez inspektora nadzoru i zatwierdzone przez Zamawiającego.
5. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 5, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
7. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
8. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty zamawiający jest obowiązany umożliwić wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 5. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.
9. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 10, w terminie wskazanym przez zamawiającego, zamawiający może:
  - a. nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - b. złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - c. dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
10. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 7, zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy.
11. Do faktury wystawionej przez Wykonawcę załączone będzie zestawienie należności dla wszystkich Podwykonawców wraz z kopiami wystawionych przez Podwykonawców faktur będących podstawą do wystawienia faktury przez Wykonawcę oraz dowodami dokonania płatności na rzecz Podwykonawców, z tytułu faktur, dla których upłynął już termin płatności lub oświadczeniami tych Podwykonawców, stwierdzającymi iż wszelkie wymagane należności ze strony Wykonawcy zostały na dany dzień w pełni uregulowane.
12. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury w terminie do 21 dni licząc od daty jej otrzymania. Datą zapłaty jest dzień wydania polecenia przelewu bankowego.
13. Ostateczne rozliczenie przedmiotu Umowy nastąpi fakturą końcową w terminie 21 dni od daty

otrzymania faktury od Wykonawcy po wykonaniu zamówienia i bezusterkowym odbiorze końcowym przedmiotu Umowy, a także przekazaniu terenu robót Zamawiającemu.

14. Opóźnienie w zapłacie należności spowoduje obowiązek zapłaty odsetek ustawowych.
15. Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego pod rygorem nieważności dokonać cesji wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na osoby trzecie. W przypadku, gdy w roli Wykonawcy występuje konsorcjum (spółka cywilna) , wniosek na powyższą cesję oraz cesja, muszą zostać dokonane przez wszystkich członków konsorcjum (wspólników spółki).

§5. Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
  - a. wykonania przedmiotu umowy zgodnie z kosztorysem ofertowym, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, dokumentacją projektową, zasadami wiedzy technicznej, przepisami prawa budowlanego oraz obowiązującymi normami technicznymi i technologicznymi,
  - b. protokolarnego przejęcia miejsca wykonywania robót zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy ,
  - c. przzerwania robót na żądanie Zamawiającego oraz zabezpieczenia wykonania robót przed ich zniszczeniem,
  - d. pomiarów i badań materiałów oraz robót zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w Specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót,
  - e. skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru częściowego i odbioru ostatecznego robót w zakresie określonym postanowieniami STWiORB,
  - f. informowanie Zamawiającego o terminie zakrycia robót ulegających zakryciu, oraz terminie odbioru robót zanikających w terminach i w zakresie określonym w STWiORB,
  - g. pisemnego informowania Zamawiającego , za pośrednictwem Inspektora Nadzoru Inwestorskiego o konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych sporządzając protokół konieczności określający zakres robót oraz szacunkową wartość (wg kosztorysu ofertowego)
  - h. załączenia do protokołu odbioru ostatecznego robót kompletnego operatu kolaudacyjnego, który powinien zawierać materiały dostarczane przez Wykonawcę:
    - i. uwagi i zalecenia Zamawiającego oraz ich wykonanie,
    - ii. recepty oraz wyniki pomiarów kontrolnych oraz badań laboratoryjnych,
    - iii. książkę obmiarów,
    - iv. atesty jakościowe wbudowanych materiałów,
    - v. program zapewnienia jakości.
    - vi. zakres i lokalizację robót, uwagi dotyczące realizacji robót oraz datę rozpoczęcia i zakończenia robót.
    - vii. pisemnego zgłoszenia wykonanych robót budowlanych do odbioru końcowego,
    - viii. uczestniczenia w odbiorze końcowym,
    - ix. usunięcia stwierdzonych wad ujawnionych w trakcie odbioru końcowego oraz w okresie gwarancji i rękojmi.
  - i. Ponadto Wykonawca bez dodatkowego wynagrodzenia zobowiązuje się do:
    - i. wykonania badań lub otworów w przypadku nie zgłoszenia robót do odbioru ulegających zakryciu lub zanikających Inspektorowi Nadzoru , a następnie przywrócić roboty do stanu pierwotnego,
    - ii. wykonanie projektu organizacji ruchu na czas robót oraz oznakowania terenu budowy ,
    - iii. w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia robót, ich części bądź urządzeń w toku realizacji przedmiotu umowy, do ich naprawienia i przywrócenia do stanu pierwotnego,
    - iv. pełnego ubezpieczenia budowy - ubezpieczeniu podlegają w szczególności:
    - v. roboty objęte umową, urządzenia oraz wszelkie mienie ruchome związane bezpośrednio z wykonawstwem robot,
    - vi. odpowiedzialność cywilna za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczące pracowników i osób trzecich powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów mechanicznych.

- vii. utrzymania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwania na bieżąco zbędnych materiałów i odpadów,
  - viii. uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót będących przedmiotem umowy i przekazanie go Zamawiającemu najpóźniej do dnia odbioru końcowego. 8) zapewnienia pełnej obsługi geodezyjnej w zakresie wytyczenia, pomiarów i wykonania geodezyjnej dokumentacji powykonawczej.
2. Skierowania do kierowania robotami personel wskazany w ofercie Wykonawcy. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w zdaniu poprzednim w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i zaakceptowana przez Inwestora. Zamawiający akceptuje taką zmianę wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osób wskazanych w ofercie Wykonawcy.
  3. Pełnienie funkcji koordynacyjnych w stosunku do dostawców i podwykonawców.
  4. Wykonawca oświadcza, że ubezpieczył się od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zgodnym z przedmiotem zamówienia przez cały okres realizacji zamówienia.
  5. Wykonawca odpowiada za wszystkie szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem niniejszej umowy, zarówno przez niego, jak też przez podwykonawców, a także osoby i podmioty którymi się posługuje aż do podpisania protokołu odbioru końcowego.
  6. Zamawiający może wstrzymać wykonanie robót w następujących przypadkach:
    - a. nie respektowania pisemnych poleceń Zamawiającego w zakresie usunięcia wadliwie wykonanych robót
    - b. powstania zagrożenia bezpieczeństwa realizowanych robót
    - c. prowadzenia robót niezgodne z STW i OR.
  7. Kontynuacja robót będzie możliwa po usunięciu przyczyn wstrzymania robót, po pisemnym potwierdzeniu przez Zamawiającego. Wstrzymanie wykonania traktowane będzie jako spowodowanie przerwy w realizacji robót z przyczyn zależnych od Wykonawcy.

§ 6. Obowiązki Zamawiającego

1. Zamawiający zobowiązuje się do protokolarnego przekazania terenu budowy, dziennika budowy oraz innych informacji niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, będących w posiadaniu Zamawiającego w terminie 7 dni od podpisania umowy.
2. Zapewnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót.
3. Odbioru należycie wykonanych robót.
4. Zapłaty wynagrodzenia za wykonane i odebrane roboty.
5. Ponadto Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do wykonania przedmiotu niniejszej umowy, polecać Wykonawcy na piśmie:
  - a. zwiększyć lub zmniejszyć ilość robót objętych kosztorysem ofertowym,
  - b. wykonać nieprzewidziane roboty niezbędne do zakończenia przedmiotu umowy,
  - c. wykonanie robót wynikających z dokumentacji projektowej lub zasad wiedzy technicznej, a nie wyszczególnionych w kosztorysie ofertowym,
  - d. odstąpienie od wykonania określonych robót wynikających z dokumentacji projektowej lub wyszczególnionych w kosztorysie ofertowym, jeżeli nie spowoduje to istotnej zmiany dokumentacji projektowej i całkowitego zakresu robót.
6. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 5, nie unieważniają w jakiegokolwiek mierze umowy, ale skutki tych poleceń mogą stanowić podstawę do zmiany wynagrodzenia na wniosek Wykonawcy
7. Wykonawca nie wprowadzi jakichkolwiek zmian jakości i ilości robót bez pisemnego polecenia Zamawiającego.
8. W przypadku zaistnienia konieczności wykonania prac nie objętych kosztorysem ofertowym, oraz specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, niezbędnych do zakończenia robót, Wykonawca ma obowiązek podjęcia i wykonania tych prac za dodatkowym wynagrodzeniem.
9. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 5. niniejszej umowy, odpowiadają opisowi pozycji kosztorysu ofertowego oraz cen jednostkowych określonych w kosztorysie ofertowym, to używana jest do wyliczenia wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w § 4 ust. 6. umowy.
10. Jeżeli roboty wynikające z wprowadzonych postanowieniami § 6 ust. 5. zmian, nie odpowiadają

opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem cen czynników produkcji nie wyższych od określonych przez Wykonawcę w załączniku do kosztorysu ofertowego Wykonawcy (Wykaz stawek i narzutów), a dla materiałów, sprzętu i transportu dla których ceny nie zostały określone w tych załącznikach - cen nie wyższych od średnich cen Materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w wydawnictwie „Sekocenbud” w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych, katalogów lub nakładów własnych zaakceptowanych przez Zamawiającego.

11. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami § 6 ust. 10, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
12. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen, o których mowa w § 6 ust. 10 oraz przedstawić Zamawiającemu do akceptacji wysokość wynagrodzenia wynikającą ze zmian przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.

§ 7. Przedstawiciele stron

1. Wykonawca ustanawia Kierownika Robót w osobie :
.....
2. Kierownik robót działa w granicach umocowania określonego w ustawy Prawo budowlane.
3. Zamawiający ustanawia Inspektora nadzoru w osobie :
.....
4. Inspektor nadzoru działa w imieniu Zamawiającego w zakresie przekazanych uprawnień i obowiązków dotyczących sprawowania kontroli zgodności realizacji robót budowlanych z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi, przepisami, zasadami wiedzy technicznej oraz postanowieniami Umowy.
5. Osoba wskazana w pkt.1 działać będzie w granicach umocowania określonego w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
6. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany osoby (osób) wskazanej w pkt. 2. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę na 3 dni przed dokonaniem zmiany. Zmiana ta nie wymaga aneksu do niniejszej Umowy.
7. Zmiana osoby, o której mowa w pkt. 1, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej Umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga pisemnego zaakceptowania przez Zamawiającego.
8. Wykonawca musi przedłożyć Zamawiającemu propozycję zmiany, o której mowa w pkt. 1, nie później niż 7 dni przed planowanym wykorzystaniem do kierowania robotami/ budową którejkolwiek osoby. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu Umowy wynikająca z braku kierownictwa robót będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.

§ 8. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy

1. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 8,00% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w §3 ust. 1 niniejszej umowy , tj. kwotę:.....zł, (słownie:.....)
2. W dniu podpisania umowy Wykonawca wniósł ustaloną w ust. 1 kwotę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie..... z terminem obowiązywania do dnia .....
3. Strony postanawiają, że 70% wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy przeznacza się jako gwarancję zgodnego z umową wykonania robót, zaś 30% wniesionego zabezpieczenia jest przeznaczone na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
4. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie zwrócone Wykonawcy w terminach i wysokościach jak niżej:
  - a. 70% kwoty zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania i uznania za należyte wykonanie przedmiotu umowy bez zastrzeżeń,
  - b. 30% kwoty zabezpieczenia w terminie 15 dni po upływie.....miesięcznego okresu rękojmi za wady .
5. Zamawiający wstrzyma się ze zwrotem części zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o

której mowa w ust 4 pkt 2, w przypadku kiedy Wykonawca nie usunął w terminie stwierdzonych w trakcie odbioru wad lub jest w trakcie usuwania tych wad.

6. Jeśli zabezpieczenie należytego wykonania Umowy będzie wniesione w formie innej niż pieniężna, to w przypadku zmiany terminu zakończenia Robót Wykonawca będzie zobowiązany, bez dodatkowego wezwania, do odpowiedniego przedłużenia ważności zabezpieczenia należytego wykonania Umowy o okres wynikający z przedłużenia terminu realizacji robót albo do wniesienia nowego zabezpieczenia na okres wynikający z przedłużonego terminu realizacji robót.
7. Przez cały okres obowiązywania Umowy, Wykonawca zobowiązany jest utrzymać Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w wysokości określonej Prawem oraz niniejszą Umową.
8. Jeżeli Wykonawca nie przedłuży ważności Zabezpieczenia należytego wykonania umowy na 30 dni przed upływem ważności zabezpieczenia, wówczas Zamawiający jest uprawniony do dokonania wypłaty kwoty z zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Uzyskana kwota zostanie zatrzymana tytułem przedłużonego zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
9. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę, Zamawiający jest uprawniony do wykorzystania środków z zabezpieczenia na poczet kosztów wykonania robót lub innych świadczeń przez inny podmiot na koszt i ryzyko Wykonawcy.

§ 9. Gwarancja

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi i gwarancji na przedmiot umowy na okres.....miesięcy.
2. Bieg okresu rękojmi i gwarancji rozpoczyna się:
  - a. w dniu następnym licząc od daty potwierdzenia usunięcia wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze ostatecznym przedmiotu umowy, a jeżeli nie stwierdzono wad, to od daty odbioru,
  - b. dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany,
  - c. w dniu udostępnienia do użytkowania określonej części przedmiotu umowy.
3. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust. 1, jeżeli zgłosił wadę lub usterkę przed upływem tego okresu.
4. Zamawiający może realizować uprawnienia z tytułu rękojmi niezależnie od uprawnień z tytułu gwarancji.
5. Jeżeli Wykonawca nie przystąpi do usunięcia wad lub usterek w terminie 14 dni od daty zgłoszenia wad przez Zamawiającego, to Zamawiający może zlecić ich usunięcie na koszt i niebezpieczeństwo podmiotu trzeciego bez utraty uprawnień z tytułu udzielonej gwarancji jakości. W tym przypadku koszty usuwania wad będą pokrywane w pierwszej kolejności z zatrzymanej kwoty będącej zabezpieczeniem należytego wykonania umowy. Jeżeli ze względów technologicznych nie będzie możliwe przystąpienie do usunięcia wad w terminie określonym powyżej, to Zamawiający ustali termin przystąpienia do usunięcia wad, który będzie umożliwiał ich usunięcie.

§ 10. Kary umowne

1. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań umownych strony ponosić będą na ogólnych zasadach Kodeksu Cywilnego oraz przez zapłatę kary umownej z następujących tytułów i w następującej wysokości:
  - a. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
    - i. za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,5% wynagrodzenia netto o którym mowa w §3 ust.1, za każdy dzień zwłoki, licząc od umownego terminu wykonania przedmiotu niniejszej umowy
    - ii. za niedotrzymanie terminu w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze częściowym, odbiorze pogwarancyjnym lub odbiorze w okresie rękojmi -w wysokości 0,5% wynagrodzenia netto, o którym mowa w § 3 ust.1 umowy, za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad
    - iii. jeżeli roboty objęte przedmiotem Umowy będzie wykonywał podmiot inny niż Wykonawca zgodnie z procedurą określoną w § 11 - karę umowną w wysokości 10 000,00 zł za każdy taki stwierdzony przypadek.
    - iv. w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 ust.1 umowy,

- v. za spowodowanie przerwy w realizacji przedmiotu Umowy z przyczyn zależnych od Wykonawcy, dłuższej niż 10 dni - w wysokości 0,1% wynagrodzenia netto, o którym mowa w §3 ust. 5 niniejszej umowy, za każdy dzień przerwy,
2. Kara umowna zostanie zapłacona przez Stronę, która naruszyła postanowienia umowne w terminie 14 dni od daty wystąpienia przez Stronę drugą z żądaniem zapłaty. W przypadku niedotrzymania powyższego terminu przez Wykonawcę, Zamawiający zastrzega sobie prawo odliczenia kwoty kary od każdej płatności należnej lub przyszłej jaka będzie się należeć Wykonawcy. Zapłata kary przez Wykonawcę lub odliczenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia przedmiotu umowy.
3. Postanowienia dotyczące kar umownych pozostają w mocy również w przypadku odstąpienia od Umowy.
4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne z tytułu:
  - a. za każdy dzień zwłoki w odbiorze przedmiotu zamówienia z przyczyn, za które Zamawiający ponosi wyłączną odpowiedzialność w wysokości 0,5% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 ust.1
  - b. w przypadku odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn za które Zamawiający ponosi wyłączną odpowiedzialność (nie dotyczy to jednak sytuacji określonej w art. 145 ustawy prawo zamówień publicznych) wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 ust.5 umowy,
5. Jeżeli wartość wyrządzonej szkody przekracza wartość naliczonych kar umownych, stronom przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.
6. Jeżeli poniesione szkody przekroczą wysokość zastrzeżonych kar Umownych, strony będą mogły dochodzić od siebie należności w wysokości rzeczywiście poniesionej szkody na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego.
7. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia.
8. Potrącenia, o których mowa w ust. mogą być dokonywane po pisemnym powiadomieniu Wykonawcy, z faktury częściowej.
9. W przypadku braku możliwości dokonania potrącenia w sposób, o którym mowa w ust.. 8 kary umowne lub inne należności Zamawiającego wynikające z umowy będą płacone w ciągu 7 dni od daty otrzymania przez Wykonawcę noty księgowej obciążającej.

§ 11. Podwykonawcy

1. Wykonawca , zgodnie z oświadczeniem zawartym w Ofercie wykona zamówienie sam/ za wyjątkiem następującego zakresu:

....., który zostanie wykonany przy udziale podwykonawcy/ów, w tym podwykonawcy/ów, na którego/ych zasoby Wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy Pzp w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu.
2. Wykonawca nie podzleci podwykonawcom innych prac niż wskazane w Ofercie bez zgody Zamawiającego. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy Pzp, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
3. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany w trakcie realizacji niniejszego zamówienia do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
4. Zamawiający w ciągu 14 dni zgłasza pisemne zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku, gdy:
  - a. termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo jest dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy

- dostawy, usługi lub roboty budowlane,
  - b. termin wykonania umowy o podwykonawstwo wykracza poza termin wykonania niniejszej umowy wskazany w § 2 ust. 3,
  - c. umowa zawiera zapisy uzależniające dokonanie zapłaty na rzecz podwykonawcy od odbioru robót przez Zamawiającego lub od zapłaty należności Wykonawcy przez Zamawiającego,
  - d. umowa nie zawiera uregulowań dotyczących zawierania umów na roboty budowlane, dostawy lub usługi z dalszymi podwykonawcami, w szczególności zapisów warunkujących podpisanie tych umów od ich akceptacji i zgody Wykonawcy,
5. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie wskazanym w ust. 4 uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia przedkłada Zamawiającemu poświadczoną (przez siebie) za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
  6. Zamawiający w ciągu 7 dni zgłasza pisemny sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach o których mowa w ust. 4.
  7. Niezgłoszenie pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 7 uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
  8. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy netto wskazanej w § 3 ust. 1 niniejszej umowy, jako niepodlegające niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenia, o których mowa w zdaniach poprzednich, nie dotyczą umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 zł brutto.
  9. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 4 pkt 1, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
  10. Przepisy ust. 3-10 stosuje się odpowiednio do zmian umów o podwykonawstwo.
  11. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę realizacji robót podwykonawcy, Wykonawca jest zobowiązany do dokonania we własnym zakresie zapłaty wymagalnego wynagrodzenia należnego podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z podwykonawcą. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego drugiej i następnych części należnego Wykonawcy wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie Zamawiającemu dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych, tj. polecenie dokonania przelewu oraz oświadczenie podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzające dokonanie zapłaty całości należnego mu wymagalnego wynagrodzenia.
  12. Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
  13. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 12, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
  14. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy

lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 12. Zamawiający poinformuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.

15. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 16, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
  - a. nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
  - b. złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - c. dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
16. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w ust. 12, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
17. Jakkolwiek przerwa w realizacji przedmiotu Umowy wynikająca z braku podwykonawcy/ usługodawcy/ dostawcy będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót, a także będzie stanowić podstawę do naliczenia kar umownych.
18. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podwykonawców/ usługodawców/ dostawców jak za swoje własne.

§ 12. Odbiór robót

1. Odbiór częściowy robót zostanie dokonany w ciągu 7 dni od daty powiadomienia Zamawiającego o gotowości robót do odbioru.
2. Odbiór pogwarancyjny dokonany zostanie w przeciągu ostatnich 14 dni okresu gwarancji. Z wnioskiem o dokonanie odbioru pogwarancyjnego wystąpi Wykonawca.
3. Po wykonaniu całego zakresu robót objętych Umową Wykonawca przedstawi Zamawiającemu zestawienie wszystkich protokołów odbiorów częściowych oraz zestawienie wszystkich faktur dotyczących realizacji umowy zawierające nr., datę wystawienia, wartość netto i brutto - co będzie podstawą do dokonania odbioru ostatecznego.
4. Z czynności odbioru ostatecznego i odbioru przed upływem okresu rękojmi będzie spisany protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru oraz terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych w trakcie odbioru wad.
5. Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego robót w formie pisemnej.
6. Zamawiający po pisemnym zgłoszeniu gotowości przez Wykonawcę do odbioru końcowego w ciągu 7 dni powoła przedstawicieli Zamawiającego i wyznaczy termin rozpoczęcia czynności odbiorowych.
7. Razem z zawiadomieniem o dokonanie odbioru końcowego robót Wykonawca przekaże Zamawiającemu:
  - a. uwagi i zalecenia Zamawiającego (Inspektora Nadzoru), zwłaszcza przy odbiorze robót zanikających i ulegających zakryciu, i udokumentowanie wykonania jego zaleceń,
  - b. operat kołaudacyjny,
  - c. dziennik budowy,
  - d. oświadczenie kierownika robót o zgodności wykonania obiektu z specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, obowiązującymi przepisami i Polskimi Normami,
  - e. Program Zapewnienia Jakości
  - f. Inne dokumenty wymagane przez Zamawiającego, przedłożone na piśmie przed odbiorem końcowym.
8. Odbiór wykonanych robót powinien zostać zakończony w ciągu 14 dni od jego rozpoczęcia.
9. Ustalenia dokonane przez przedstawicieli stron powinny być stwierdzone na piśmie i zawierać uzasadnienie.
10. Jeżeli w toku odbioru zostaną stwierdzone wady to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
  - a. gdy wady nadają się do usunięcia, wówczas może odmówić odbioru do czasu usunięcia

- wad,
- b. gdy wady nie nadają się do usunięcia, wówczas Zamawiający może dokonać odbioru obniżając odpowiednio
  - c. wynagrodzenie Wykonawcy, odmówić odbioru żądając wykonania przedmiotu umowy po raz drugi lub odstąpić od umowy.
11. Żądając usunięcia stwierdzonych wad lub wykonania umowy po raz drugi, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy odpowiedni termin. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad lub wykonania umowy po raz drugi bez względu na wysokość związanych z tym kosztów.
  12. W przypadku nie usunięcia przez Wykonawcę zgłoszonej wady lub niewykonania umowy po raz drugi w wyznaczonym terminie, Zamawiający może usunąć wadę w zastępstwie i na koszt Wykonawcy, po uprzednim pisemnym jego zawiadomieniu.
  13. Odbiór robót zostanie potwierdzony podpisaniem przez strony protokołem odbioru.
  14. W przypadku niestawiennictwa przedstawicieli jednej ze stron w wyznaczonym terminie odbioru, druga strona może dokonać odbioru obiektu jednostronnie.
  15. Do czasu zakończenia odbioru końcowego Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za wykonane roboty.
  16. Strony postanawiają, że termin usunięcia przez Wykonawcę wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub w okresie gwarancyjnym wynosić będzie 14 dni, chyba że w trakcie odbioru strony postanowią inaczej.
  17. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia na piśmie Zamawiającego o usunięciu wad oraz do żądania wyznaczenia terminu odbioru zakwestionowanych uprzednio robót jako wadliwych.

§ 13. Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w całości lub części, poza przypadkami określonymi w kodeksie cywilnym oraz ustawie prawo zamówień publicznych, w sytuacji kiedy:
  - a. zostanie zgłoszona w KRS likwidacja Wykonawcy,
  - b. zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy,
  - c. wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpoczął wykonywania umowy i nie realizuje jej przez okres dłuższy niż 10 dni,
  - d. wykonawca przerwał realizację Umowy i nie realizuje jej przez okres dłuższy niż 10 dni,
  - e. Wykonawca nie wykonuje (nienależyć wykonuje) robót zgodnie z umową, a w szczególności z STWiOR, i pomimo wezwania przez Zamawiającego - nie rozpoczął, w terminie 3 dni od wezwania, wykonywania robót zgodnie z umową
  - f. 3-krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w § 4 ust. 7, lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego lub wystąpi inne rażące naruszenie przez Wykonawcę obowiązków wynikających z umowy lub przepisów prawa w terminie 21 dni od powzięcia wiadomości o zdarzeniu stanowiącym podstawę odstąpienia, o których mowa w ust.1
  - g. wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy - odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy.
2. Wykonawcy przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o zdarzeniu stanowiącym podstawę odstąpienia w razie nie wywiązywania się Zamawiającego z obowiązku zapłaty dwóch kolejnych faktur częściowych, pomimo wezwania przez Wykonawcę do zapłaty z wyznaczeniem dodatkowego 14- dniowego terminu od daty doręczenia wezwania do zapłaty - po bezskutecznym upływie tego terminu.
3. W przypadku odstąpienia od umowy obowiązują kary umowne przewidziane w § 10.
4. Odstąpienie od umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
5. W wypadku odstąpienia od umowy, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
  - a. w terminie 10 dni od daty odstąpienia od umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, wg stanu na dzień odstąpienia. Protokół ten winien zawierać kosztorys inwentaryzacyjny

- b. Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty do momentu przekazania terenu budowy Zamawiającemu, na koszt tej strony, która przyczyniła się do odstąpienia od umowy.
- 6. Wykonawca niezwłocznie zgłosi Zamawiającemu gotowość odbioru robót przerwanych oraz zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy nastąpiło z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca.
- 7. najpóźniej w ciągu 20 dni od daty odstąpienia Wykonawca usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone bądź wzniesione,
- 8. w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, Zamawiający obowiązany jest do dokonania odbioru robót przerwanych sporządzając protokół zdawczoodbiorczy terenu budowy oraz protokół inwentaryzacji wykonanych robót, ich wyceny i zapłaty wynagrodzenia za roboty wykonane, wg stanu na dzień odstąpienia. Na podstawie dokonanej inwentaryzacji, Inspektor Nadzoru wystawia świadectwo płatności obejmujące wartość wykonanych robót oraz zakupionych materiałów spełniających wymagania STWiOR i nie nadających się do wbudowania w inny obiekt, stanowiące podstawę do wystawienia przez Wykonawcę odpowiedniej faktury.
- 9. zapłaty kar umownych zgodnie z § 10.

§ 14. Zmiany w umowie

- 1. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian w Umowie na poniższych warunkach:
  - a. powstania rozbieżności lub niejasności w rozumieniu pojęć lub sformułowań użytych w Umowie, których nie będzie można usunąć w inny sposób, a zmiana treści Umowy będzie umożliwiać usunięcie rozbieżności lub niejasności i doprecyzowanie umowy w celu jednoznacznej interpretacji jej zapisów przez Strony,
  - b. jeżeli nastąpi zmniejszenie zakresu przedmiotu umowy wraz z ograniczeniem należnego Wykonawcy wynagrodzenia,
  - c. jeżeli nastąpi zwiększenie zakresu przedmiotu umowy wraz ze wzrostem należnego Wykonawcy wynagrodzenia,
  - d. wydłużenia terminu zakończenia realizacji umowy, jeżeli ze względu na konieczność wykonania zamówień dodatkowych niemożliwych wcześniej do przewidzenia (realizowanych odrębną umową zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp), niemożliwe będzie dotrzymanie terminu zakończenia realizacji prac podstawowych określonego w umowie;
  - e. wydłużenia terminu zakończenia realizacji umowy, jeżeli ze względu na konieczność zwiększenia zakresów rzeczowych elementów robót ujętych w Kosztorysie ofertowym (popartych pisemnym uzasadnieniem Inspektora Nadzoru i zaakceptowanych przez Zamawiającego), niemożliwe będzie dotrzymanie terminu zakończenia realizacji usług określonego w umowie,
  - f. wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych rozumianych jako: ciągle opady deszczu lub śniegu oraz wysokich temperatur dłuższych niż 10 dni, uniemożliwiających realizację robót zgodnie z przyjętą technologią - w zakresie terminu realizacji umowy,
  - g. z powodu zaistnienia po zawarciu umowy przypadku „siły wyższej”, przez którą rozumieć się będzie zdarzenie zewnętrzne wobec łączącej Strony więzi prawnej o charakterze niezależnym od Stron, którego Strony nie mogły przewidzieć, i któremu nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności i zaistnienia konieczności wydłużenia terminu zakończenia realizacji umowy na skutek zaistnienia „siły wyższej”. Za „siłę wyższą”, warunkującą zmianę umowy uważać się będzie w szczególności: powódź, pożar i inne klęski żywiołowe, zamieszki, strajki, ataki terrorystyczne. O interpretacji zdarzenia „siły wyższej” i ewentualnym uznaniu przedłużenia terminu wykonania robót z tego powodu, będzie decydował Zamawiający w trakcie realizacji robót, po złożeniu pisemnego wniosku Wykonawcy,
  - h. z powodu zaistnienia omyłki pisarskiej lub rachunkowej,
  - i. jeżeli nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu zamówienia lub świadczenia jednej lub obu Stron,
- 2. O wystąpieniu okoliczności mogących wpłynąć na zmianę terminów Wykonawca winien poinformować Zamawiającego pisemnie i natychmiast odnotować to w dzienniku budowy.
- 3. Wszelkie zmiany niniejszej umowy z zastrzeżeniem zmian o których mowa w §. 7 ust. 2 umowy, wymagają zgody obu Stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 15 Roboty konieczne, zamiennie i dodatkowe

1. Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne dla wykonania przedmiotu niniejszej umowy, polecać Wykonawcy na piśmie:
  - a. wykonanie robót wynikających z Dokumentacji projektowej lub zasad wiedzy technicznej, a nie wyszczególnionych w kosztorysie ofertowym oraz w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót,
  - b. wykonanie rozwiązań zamiennych w stosunku do projektowanych w Dokumentacji projektowej,
  - c. dokonanie zmiany kolejności wykonania robót, a Wykonawca zobowiązany jest wykonać każde z powyższych poleceń.
2. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 1, nie unieważniają w jakiegokolwiek mierze umowy, ale skutki tych poleceń mogą stanowić podstawę do zmiany na wniosek Wykonawcy - terminu zakończenia robót, o którym mowa w § 2 ust. 2 niniejszej umowy oraz zmiany wynagrodzenia zgodnie z postanowieniami § 16 niniejszej umowy.
3. Strony przyjmują następującą definicję robót koniecznych, zamiennych i dodatkowych oraz sposób ich zlecania i rozliczania:
  - a. Roboty konieczne są to roboty, które wynikają z różnicy pomiędzy przedmiarami a faktyczną ilością wynikającą z obmiaru. Roboty konieczne Wykonawca realizuje za zgodą lub na polecenie inspektora nadzoru.
  - b. Roboty zamiennie są to roboty wynikające ze zmiany technologii lub zamiany materiałów przewidzianych np. w dokumentacji projektowej. Konieczność wykonania robót zamiennych zachodzi np. w sytuacji, gdy:
  - c. materiały budowlane przewidziane w umowie do wykonania zamówienia nie mogą być użyte przy realizacji inwestycji z powodu zaprzestania produkcji lub zastąpienia innymi;
  - d. w trakcie wykonywania zamówienia nastąpiła zmiana przepisów prawa budowlanego,
  - e. w trakcie realizacji zamówienia zastosowano lepsze materiały budowlane bądź inną technologię wykonania robót.
4. Roboty zamiennie polegają na tym, że wykonawca zamówienia podstawowego zobowiązuje się do ich wykonania w sposób odmienny od określonego w umowie. Roboty zamiennie nie powodują zwiększenia (zmiany) zakresu świadczenia wykonawcy zawartego przez wykonawcę w ofercie. Wprowadzając roboty zamiennie - w miejsce określonych w SIWZ i w ofercie należy rozumieć jedynie jako „coś za coś”, nie otrzymując nic ponad to (i nie powoduje zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy), co stanowiło przedmiot umowy.
5. Roboty dodatkowe są to roboty, których wykonanie stało się niezbędne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia i jeżeli:
  - a. z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów
  - 2) lub wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego. Roboty dodatkowe Wykonawca powinien wykonać na podstawie protokołu konieczności i zamówienia dodatkowego udzielonego w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie odrębnej umowy. Wynagrodzenie za roboty dodatkowe ustalone będzie na podstawie negocjacji, z uwzględnieniem zapisów § 16.

§16 Rozliczenie robót zamiennych i dodatkowych

1. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1 umowy, odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym, cena jednostkowa określona w kosztorysie ofertowym, używana jest do wyliczenia wysokości należnego Wykonawcy wynagrodzenia.
2. Jeżeli roboty wynikające z poleceń wprowadzonych postanowieniami § 15 ust. 1 umowy, nie odpowiadają opisowi pozycji w kosztorysie ofertowym, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego kalkulację ceny jednostkowej tych robót z uwzględnieniem:
  - a. czynników cenotwórczych (stawki robocizny, ceny materiału z kosztami zakupu, ceny sprzętu, kosztów ogólnych,
  - b. zysku) nie wyższych od średnich wartości publikowanych w wydawnictwie „Sekocenbud” z ostatniego dostępnego wydania, dla kwartału sporządzania wyceny
3. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 2, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą

na własnych wyliczeniach.

4. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen, o których mowa w ust. 2 oraz przedstawić Zamawiającemu do akceptacji wysokość wynagrodzenia wynikającą ze zmian przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.

§ 17. Postanowienia końcowe

1. W przypadku wystąpienia trudności z interpretacją umowy Zamawiający i Wykonawca będą się posilkować postanowieniami oferty , kosztorysu ofertowego , specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót.
2. W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy Prawo zamówień publicznych, Kodeksu cywilnego, Prawo Budowlane i inne właściwe przepisy prawa
3. Spory wynikające z wykonania niniejszej Umowy, które nie mogą być rozstrzygnięte polubownie, będą rozstrzygane przez Sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.
4. Umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach , 2 egzemplarze dla zamawiającego, 1 egzemplarz dla Wykonawcy.

WYKONAWCA:

ZAMAWIAJĄCY: